

hodnutím čís. 7775 sb. n. s. v ten rozum, že zákon ukládá Státnímu pozemkovému úřadu co do úrokové míry k placení toliko úrok 4%ní. K důvodům v rozhodnutí čís. 7775 uvedeným doložití sluší, že v době vydání náhradového zákona čís. 329/20 a jeho novely čís. 220/22 byl úrok, který platily veřejné pokladny z peněžitých vkladů, velice nízký (po převratu jistý čas dokonce jen 1%ní), takže úrok 3%ní, pokud se týče 4%, jež stanoví § 50 a 59 náhr. zák. a s jeho zmocněním vl. nař. čís. 221/22, odpovídal úplně tomuto běžnému úroku z kapitálů na úrok uložených, ba jej dokonce částečně převyšoval, a již z toho plyne, že nebylo úmyslem zákonodárce ukládati Státnímu pozemkovému úřadu úrok vyšší. Úrok 4% § 59 náhr. zák. jest tedy pro závazek Státního pozemkového úřadu k bývalému vlastníku převzatých nemovitostí a tím i ke všem osobám, jimž se z přejímací ceny ve smyslu téhož § 59 na jeho účet náhrady dostalo, úrokem zákonným, takže obecný zákonný úrok 5% pro poměr ten neplatí.

Čís. 8426.

Žaloba podle § 823, první věta, obč. zák. není přípustná proti odkazovníku. Lze ho postihovati jen žalobou jednotlivou, ať již žalobou podle § 823, druhá věta, obč. zák. anebo žalobou jiného druhu, nanejvýš i žalobou z obohacení.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1928, Rv I 1644/27.)

Žalobě o vrácení odkazu procesní soud první stolice vyhověl, o d v o l a c í s o u d žalobu pro tentokráte zamítl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobkyně, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Žalobkyně domáhá se na žalované vrácení odkazu, jehož tato nabyla na základě písemné závěti ze dne 21. března 1923 jako odkazovnice z pozůstalosti po Konrádu N-ovi, manželu žalobkyně, dne 15. května 1923 zemřelém. Své oprávnění k tomuto nároku odůvodňuje žalobkyně, jak ze žaloby zřejmo, že o sobě tvrdí, že jí náleží pozůstalost, jelikož při jejím projednávání a odevzdávání na základě uvedené písemné závěti nebylo dbáno toho, že mezi žalobkyní a zůstavitelem byly dne 22. září 1925 uzavřeny smlouvy dosud neodvolané, obsahující smlouvu dědickou, kterou se manželé ustanovili vzájemně dědici. Opírá tudíž žalobkyně své oprávnění k uplatnění žalobního nároku zřejmě o silnější dědické právo než bylo ze závěti, které bylo podkladem projednání pozůstalosti. Z toho, co uvedeno, jest zřejmo, že nejde o dědickou žalobu podle § 823 věty první obč. zák. Tato jest podle zákona přípustná proti právnímu držiteli pozůstalosti, jemuž byla pozůstalost odevzdána nebo jeho dědici nebo kupiteli pozůstalosti nebo proti státu, jemuž připadla jako odúmrt' nebo proti zvítězivšímu dědickému žalobci.

Není však přípustná, jak je tomu i v tomto případě, proti odkazovníku, který drží věc patřivší zůstaviteli, jen z titulu singulárního a neosobuje si vlastnost dědice (Krainz-Ehrenzweig, Erbrecht str. 578, Stubenrauch str. 1012 a rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu Gl. U. n. ř. 4122). Odkazovníka lze postihnouti jen žalobou jednotlivou, jak se v tom shoduje nauka, ať již jde o žalobu vlastnickou podle § 823 druhá věta obč. zák. nebo žalobu jiného druhu, tedy i žalobu z obohacení, jakou podala žalobkyně (Krainz-Ehrenzweig tamtéž str. 578 a Stubenrauch str. 1012).

Čís. 8427.

Náhrada škody podle § 1328 obč. zák.

K naplnění pojmu svedení zneužitím služebního poměru se vyhledává, by se svedená žena dala k souloži pohnouti právě z důvodu onoho poměru a by svůdce buď přímo vykonal vliv na její rozhodnutí, využívaje poměru odvislosti, neb si aspoň byl vědom, že se svedená poddává právě jen pro tento poměr.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1928, Rv I 122/28.)

Žalovaný navázal se žalobkyní, jež byla služebnou v jeho domácnosti, důvěrné styky, po nichž žalobkyně otěhotněla. Žalobní nárok na náhradu škody procesní soud první stolice neuznal, odvolací soud uznal důvodem po právu. Důvody: Zneužití poměru odvislosti není sice dáno pouhou okolností, že žalovaný, ženatý hospodář, se svou služkou, neslibuje jí manželství, tělesně obcoval, nýbrž jest otázku »zneužití« poměru toho řešiti podle okolností, za nichž pohlavní styk uskutečněn. Jest nesporno, že žalobkyně, když v roce 1922 do služeb žalovaného vstoupila, byla teprve 16 let stará, a sirotkem bez rodičů. Nebylo dokázáno, že měla s někým důvěrné pohlavní styky, než došlo k její souloži se žalovaným. V měsíci květnu 1925 po dvakráte odmítla hospodáře, když v noci na její posteli se pokoušel o soulož a teprve při třetím pokusu neubránila se mu a podlehla. Z toho, že nikdy o pomoc nevolala, nelze těžiti v její neprospěch i dá se to vysvětliti přirozeněji tím, že byla pouhou služebnou na hospodáři odvislou a při svém mládí z nezkušenosti ostýchala se způsobiti nemilý výstup. Nelze se přenést přes to, že byla tehdy mladým děvčetem, kdežto žalovaný byl ženat a otcem dvou dětí a že spoléhal na to, že na něm závislá služka po vůli mu bude. Využil-li tedy žalovaný tohoto poměru služebního k tomu, by žalobkyni i přes její odpor ku snášení soulože nutil, zneužil poměru služební závislosti na něm. Rozhodující pro posouzení ve smyslu ustanovení § 1328 obč. zák. jest, za jakých okolností dosáhl žalovaný hospodář svého cíle, jak se mu podařilo žalobkyni k tělesnému obcování svést. Lhostejno, že později došlo k dalším tělesným stykům, aniž by žalobkyně něco byla prozradila.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.